

2008. szeptember 2., kedd

8. felszólít a hatáskörrel rendelkező regionális szintű szervek közötti szorosabb együttműködésre a part menti övezetek állapotával kapcsolatos információk cseréjén keresztül, továbbá a helyi tengeri ökoszisztémák környezeti helyzetének javítására irányuló közös stratégiák elfogadására;
9. felszólítja a legkülső régiók nemzeti és regionális kormányait, hogy a tengerparti övezetek fenntartható fejlődése érdekében dolgozzanak ki integrált ICZM-stratégiákat;
10. hangsúlyozza – a fentiek értelmében – a megfelelő területrendezési tervek fontosságát;
11. úgy véli, hogy az akvakultúra újratelepítési célokra alapvető eszközként szolgál bizonyos part menti övezetek ökológiai védelmének megvalósításához, ezért fejleszteni, ösztönözni és pénzügyileg támogatni kell;
12. hangsúlyozza az akvakultúra jelentőségét az élelmiszeriparban az EU néhány part menti közösségének társadalmi és gazdasági fejlődése szempontjából;
13. úgy véli, hogy összhangban az új tengerpolitikai iránymutatásokkal a fenntartható fejlődés elérése érdekében a halászati és akvakultúra-ágazatot egy, az összefüggéseket figyelembe vevő szemlélet részeként bele kell vonni a part menti övezetekben folytatott összes tengeri tevékenységbe;
14. hangsúlyozza, hogy a part menti övezetek előtt álló veszélyekhez – beleértve az éghajlatváltozást – való alkalmazkodás érdekében a halászatra és az akvakultúrára gyakorolt hatás teljes mértékű figyelembevételével stratégiákat kell kidolgozni és végrehajtani;
15. úgy véli, hogy az adatgyűjtési erőfeszítéseknek folytatódniuk kell – összehasonlító tanulmányok elvégzése céljából – az információk cseréjéhez és használatához való hozzáférés érdekében, beleértve a biodiverzitás helyzetére és a halállományok állapotára vonatkozó adatokat is;
16. úgy véli, hogy az akvakultúra terén nagyobb kutatási erőfeszítésekre van szükség zárt intenzív gazdálkodási rendszerek létrehozása céljából;
17. javasolja, hogy az ICZM-ben élvezzenek elsőbbséget azok az akvakultúra-projektek, amelyek megújuló energiaforrásokat használnak, illetve amelyek tiszteletben tartják az európai környezetvédelmi modellek által védett területeket;
18. felszólítja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal folytatott konzultációt követően állapítson meg egyértelmű menetrendet az Európai Unióban az ICZM végrehajtásával kapcsolatos előrehaladás vizsgálatára vonatkozóan;
19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

A Bizottság jelentése a dublini rendszer értékeléséről

P6_TA(2008)0385

Az Európai Parlament 2008. szeptember 2-i állásfoglalása a dublini rendszer értékeléséről (2007/2262(INI))

(2009/C 295 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i, 343/2003/EK tanácsi rendeletre („dublini rendelet”),⁽¹⁾
- tekintettel a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról szóló, 2000. december 11-i, 2725/2000/EK tanácsi rendeletre (Eurodac rendelet)⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL L 50., 2003.2.25., 1. o.

⁽²⁾ HL L 316., 2000.12.15., 1. o.

2008. szeptember 2., kedd

- tekintettel a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelvre, ⁽¹⁾
 - tekintettel a menedékkérők befogadása minimumszabályainak megállapításáról szóló, 2003. január 27-i 2003/9/EK tanácsi irányelvre („befogadási irányelv”), ⁽²⁾
 - tekintettel a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. július 11-i 862/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre, ⁽³⁾
 - tekintettel a tagállamok rendőri és bűnüldöző hatóságainak, valamint az Eurodac-hoz való hozzáféréséről szóló tanácsi következtetésekre, ⁽⁴⁾
 - tekintettel a „Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása” általános program keretében a 2008–2013-as időszakra az Európai Menekültügyi Alap létrehozásáról és a 2004/904/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. május 23-i 573/2007/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra, ⁽⁵⁾
 - tekintettel a máltai menekülttáborok helyzetéről szóló 2006. április 6-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság több tagállam fogva tartási intézményeiben tett látogatásairól készült jelentéseire,
 - tekintettel „A menekültügyről: gyakorlati együttműködés és a döntéshozatal minősége a közös európai menekültügyi rendszerben” című, 2007. június 21-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel „Az EU gyermekjogi stratégiája felé” című, 2008. január 16-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel Seyed Mehdi Kazemi iráni állampolgár ügyéről szóló, 2008. március 13-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel Eljárási Szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A6-0287/2008),
- A. mivel minden menedékkérőnek joga van ahhoz, hogy kérelme egyedi és részletes elbírálás alá essen;
- B. mivel a menekültügyi jogszabályok és gyakorlatok az egyes országokban még ma is nagyban eltérnek egymástól, s ennek következményeképpen a menedékkérők a dublini rendszerhez csatlakozott országokban is más és más bánásmódban részesülnek;
- C. mivel a dublini rendszer olyan alapelveken nyugszik, mint a kölcsönös bizalom és megbízhatóság, s amennyiben ezek az előfeltételek nem teljesülnek – azaz súlyos hiányosságok fordulnak elő az adatgyűjtés terén vagy bizonyos tagállamokban a döntéshozatali folyamat következtelen –, akkor ez az egész rendszert károsan érinti;

⁽¹⁾ HL L 304., 2004.9.30., 12. o.

⁽²⁾ HL L 31., 2003.2.6., 18. o.

⁽³⁾ HL L 199., 2007.7.31., 23. o.

⁽⁴⁾ A Bel- és Igazságügyi Tanács 2807. ülése Luxemburgban, 2007. június 12–13.

⁽⁵⁾ HL L 144., 2007.6.6., 1. o.

⁽⁶⁾ HL C 293. E, 2006.12.2., 301. o.

⁽⁷⁾ HL C 146. E, 2008.6.12., 364. o.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0012.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0107.

2008. szeptember 2., kedd

- D. mivel bizonyítható, hogy egyes tagállamok nem garantálják a menekültstátus meghatározására vonatkozó eljáráshoz való hatékony hozzáférést;
- E. mivel egyes tagállamok nem alkalmazzák ténylegesen a befogadásról szóló irányelvet sem a dublini rendelet értelmében más tagállamba történő átadásukra várakozó menedékkérők esetén, sem az illetékes tagállamba való visszairányításkor;
- F. mivel egyes tagállamok a dublini rendszer által érintett személyeket rendszerint fogva tartják;
- G. mivel a többszörös kérelmek magas száma és a tényleges átadások alacsony száma a dublini rendszer hiányosságait jelzi, és bizonyítja, hogy szükség van egy közös európai menekültügyi rendszer felállítására;
- H. mivel a dublini rendelet helyes végrehajtása a felelősség egyenlőtlen megosztását eredményezheti a védelmet kereső személyek vonatkozásában néhány olyan tagállam rovására, amelyek – egészen egyszerűen földrajzi elhelyezkedésük folytán – különösen ki vannak téve a migrációs mozgásoknak;
- I. mivel a Bizottság értékelése kimutatja, hogy 2005-ben az Unió 13 határ menti tagállamának a dublini rendszer következtében egyre több kihívással kellett megküzdnie;
- J. mivel a déli tagállamoknak be kell fogadniuk az Európába tartó útjuk során vészhelyzetből kimentett illegális bevándorlók által benyújtott menedékkérelmeket;
- K. mivel a déli tagállamoknak olyan illegális bevándorlók által benyújtott menedékkérelmeket kell befogadniuk, akiknek a nemzetközi jog alapján erre kötelezett harmadik országok nem nyújtanak segítséget;
- L. mivel a tagállamoknak nem mindig áll érdekükben, hogy betartsák az illegális bevándorlók Eurodac adatbázisba való bevezetésére vonatkozó kötelezettségüket, mivel ebből eredően is növekedhet a menedékkérelmek száma, amelyekkel foglalkozniuk kell;
- M. mivel a dublini rendelet által felállított rendszer célja annak megállapítása, hogy mely tagállamnak kell egy kérelemmel foglalkoznia, ám eredetileg nem tehermegosztó mechanizmusként hozták létre, ezért nem is képes arra szolgálni;
- N. mivel alapvetően fontos, hogy a dublini rendszer értékelését konkrét, állandó, méltányos és funkcionális tehermegosztó mechanizmus kísérje;
- O. mivel a dublini rendszer szerinti „első belépés országa” feltétel nagy nyomásnak teszi ki a határ menti tagállamokat;
- P. mivel a menekültstátusz megadásának aránya az ezt kérvényező egyes harmadik országok állampolgárai számára hozzávetőleg 0–90 %-os skálán mozog a tagállamokon belül;
- Q. mivel alapvető fontossággal bír az, hogy a kérelmet benyújtó személyek teljes körű tájékoztatást kapjanak egy általuk értett nyelven a dublini folyamatról és annak lehetséges következményeiről;
- R. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 24. cikkének (2) bekezdése leszögezi, hogy gyermekeket érintő – akár hatóságok, akár magánintézmények részéről tett – bármiféle fellépés esetén a gyermek érdekét kell elsősorban szem előtt tartani;
- S. mivel annak ellenére, hogy a családegyesítés a dublini rendeletben felsorolt kritériumok között első helyen szerepel, ezt a rendelkezést ritkán alkalmazzák;

2008. szeptember 2., kedd

- T. mivel az átadásokra vonatkozó statisztikai adatok nyilvánvalóan hiányosak, hiszen például nem derül ki belőlük a határt illegálisan átlépő menedékkérők átvételére irányuló megkeresések száma, mint ahogyan az „átvételre” és a „visszavételre” irányuló megkeresések egymáshoz viszonyított aránya sem;
- U. mivel 2005-ben kilenc új tagállam bejelentette, hogy a dublini rendelet szerint több „belépő” transzfert regisztrált, és mivel a külső szárazföldi uniós határral nem rendelkező tagállamok több „kilépő” transzfert jelentettek be;
- V. mivel a Bizottság nem tudta felmérni a dublini rendszer költségeit, és mivel a hatékonyság értékeléséhez ez egy fontos adat lenne;
- W. mivel a Bel- és Igazságügyi Tanács 2007. június 12–13-i luxemburgi ülésén felhívta a Bizottságot, hogy minél hamarabb nyújtsa be az Eurodac-rendelet módosítását azzal a céllal, hogy a tagállamok rendőri és bűnüldöző szervei az Europollal együtt bizonyos feltételek megléte esetén lehetőséget kapjanak az eredetileg a dublini rendelet végrehajtási eszközeként létrehozott adatbázishoz, az Eurodachoz való hozzáférésre;

A rendszer hatékonysága és a felelősség megosztása

1. szilárd véleménye, hogy amíg nem jön létre megfelelő és kiegyensúlyozott védelem az egész Európai Unióban, addig a dublini rendszer sem technikai, sem emberi szempontból nem fog kielégítő eredménnyel működni, s a menedékkérők továbbra is okkal gondolhatják, hogy kérelmüket érdemesebb egy bizonyos tagállamban benyújtani, hogy a legkedvezőbb nemzeti döntéshozatal vonatkozzon rájuk;
2. szilárd meggyőződése, hogy egy valódi közös európai menekültügyi rendszer és egységes eljárások hiányában a dublini rendszer továbbra is igazságtalan marad úgy a menedékkérők, mint egyes tagállamok számára;
3. újólal leszögezi, hogy sürgősen szükség van a döntéshozatali folyamat minőségének és összehangoltságának a javítására; meggyőződése, hogy egy európai menedékjogi támogató hivatal értékes szerepet játszhatna ebben a tekintetben, például a magas szintű közös normákat érintő képzés biztosításával és szakértői támogatás nyújtásával;
4. kéri a Bizottságot, hogy tekintse át, mily módon lehet az ENSZ Menekültügyi Főbiztosát (UNHCR) projektalapú finanszírozás mellett közvetlen pénzügyi támogatásban is részesíteni abból a célból, hogy képes legyen az EU-ban végzett ellenőrző és tanácsadási tevékenységét fokozni, továbbá folytathassa azon módszerek kidolgozását, amelyek segítségével támogatja a nemzeti hatóságokat a döntéshozatal minőségének javítására tett erőfeszítéseikben;
5. kéri a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatokat olyan tehermegosztó mechanizmusokra, amelyeket az egyes tagállamok – különösen a határ menti tagállamok – által viselt, a dublini rendszerbe nem illeszkedő aránytalan terhek könnyítésére lehet alkalmazni;
6. kéri a Bizottságot, hogy az európai tehermegosztó mechanizmusok megvalósulásáig a dublini rendeletben állapítson meg olyan nem pénzügyi mechanizmusokat, amelyek célja a rendelet alkalmazásából következően az Unió külső határain elhelyezkedő tagállamokat sújtó káros hatások korrigálása;
7. kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki kötelező mechanizmust a menedékkérők olyan tagállamok részére történő átadásának leállítására céljából, amelyek nem garantálják a kérelmek teljes körű és méltányos kezelését, és e tagállamokkal szemben módszeresen lépjen fel;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy alakítson ki tartalmas kétoldalú munkakapcsolatokat harmadik országokkal az együttműködés elősegítése és annak biztosítása érdekében, hogy e harmadik országok eleget tegyenek nemzetközi jogi kötelezettségeiknek, tekintettel a menekültekről szóló, 1951. július 28-i Genfi Egyezményre és a tengeri mentésre;

2008. szeptember 2., kedd

A kérelmezők jogai

9. kéri a Bizottságot, hogy az új rendeletben fogalmazzon meg egyértelműbb és szigorúbb rendelkezéseket azon eszközök tekintetében, amelyek segítségével a védelmet kérő személyek tájékoztatást kapnak a dublini rendelet következményeiről, s vegye tervbe egy olyan általános tájékoztató kiadását, amely bizonyos számú nyelvre lefordítva valamennyi tagállamban rendelkezésre állna; és amelynek figyelembe kellene vennie az írástudás eltérő egyéni szintjeit is;

10. kéri a Bizottságot, hogy módosítsa a dublini rendelet „átvételtől és visszavételtől” szóló 19. és 20. cikkét, s ezzel biztosítsa a menedékkérők számára az automatikusan felfüggesztő hatályú fellebbezési jogot azzal a határozattal szemben, amely a felelősséget a dublini rendelet értelmében egy másik tagállamnak adná át;

11. kiáll amellett, hogy a visszatoloncolás tilalmának elve bármiféle uniós szintű közös menedékügyi rendszer egyik sarokköve maradjon a jövőben is, s hangsúlyozza, hogy a dublini rendelet alkalmazása sohasem eredményezheti azt, hogy egy kérelmet eljárási okok miatt zárjanak le, és hogy az eredeti kérelmet ne bírálják el újra teljes körűen és méltányosan a dublini rendelet alapján történt átadás után; véleménye szerint ennek egyértelműen ki kell tűnnie a rendeletből;

12. véleménye szerint javítani kell az átadásokkal kapcsolatos adatszolgáltatást a tagállamok között, különösen az átadott személyek számára szükséges különleges orvosi ellátást illetően;

13. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a dublini rendszer alapján egy tagállam által a másiknak átadott személyeket kizárólag kifejezett kérésükre, és az eljárási jogok teljes mértékű tiszteletben tartásával adhassanak át származási országuknak;

Családegyesítés és a gyermek mindenképp főlött való érdekének elve

14. ajánlja, hogy uniós szinten fogadjanak el közös iránymutatásokat az életkor becslésére, kétség esetén pedig a gyermek javára döntsének;

15. emlékeztet arra, hogy a gyermekekkel kapcsolatos valamennyi döntésben a gyermek érdekét minden más szempont elé kell helyezni; hangsúlyozza, hogy kísérő nélküli kiskorúakat nem szabad fogva tartani vagy más tagállamnak átadni, kivéve a családegyesítés esetét, s ha ilyen átadás szükségessé válik, akkor a gyermek számára az eljárás során mindvégig megfelelő képviselőt és kíséretet kell biztosítani; ezért üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy még egyértelműbbé tegye a dublini rendelkezések alkalmazhatóságát a kísérő nélküli kiskorúak esetében;

16. sajnálja, hogy a családtag meghatározása a jelenlegi rendeletben túlságosan szűk körű, és kéri a Bizottságot, hogy ezt a meghatározást bővítse ki olyan értelemben, hogy az kiterjedjen minden közeli hozzátartozóra és a hosszú ideje együtt élő élettársakra is, különösen azokra, akik nem rendelkeznek egyéb családi háttérrel, továbbá azokra a felnőtt korú gyermekekre, akik képtelenek gondoskodni önmagukról;

17. üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy a dublini rendelet alkalmazási körét kiterjessze a kiegészítő védelemre is, mivel így a kiegészítő védelmet kérő személyek egyesíthetők azokkal a családtagokkal, akik ezt a típusú védelmet már megkapták vagy egy másik tagállamban kérelmezik;

Órizet

18. kéri a Bizottságot, hogy illesszen be olyan rendelkezést, amely a dublini rendszerben menedéket kérők fogva tartását végső esetben igénybe vehető intézkedésnek minősíti, ezáltal pontosítva, hogy ilyen fogva tartásra milyen alapon kerülhet sor és ehhez milyen eljárási garanciák biztosítására van szükség;

19. kéri a Bizottságot, hogy a dublini rendeletben egyértelműen írja elő, hogy a dublini rendszerben menedéket kérők más menedékkérőkkel azonos befogadási feltételekre jogosultak, összhangban a „befogadási” irányelvvel, amely 3. cikkének (1) bekezdése meghatározza a befogadás anyagi feltételeire, az egészségügyi ellátásra, a mozgásszabadságra és a kiskorúak iskolázására vonatkozó általános szabályokat;

2008. szeptember 2., kedd

A humanitárius és a független felelősségvállalási záradék

20. véleménye szerint a dublini rendelet 15. cikkében foglalt humanitárius záradék a dublini rendszernek jelentős mértékű rugalmasságot biztosít, de szélesebb körű alkalmazására van szükség annak érdekében, hogy a családok ne szenvedjenek szükségtelenül az elszakadás nehézségeitől;

21. véleménye szerint azt a menedékkérőt, aki súlyos betegsége, komoly fogyatékosága, előrehaladott életkora vagy várandóssága miatt különösen sérülékeny helyzetben van és ebből következőleg valamely más – a kérelem vizsgálatáért felelős tagállamtól különböző – tagállam területén tartózkodó családtagja segítségére szorul, e családtagjával lehetőség szerint egyesíteni kell; kéri a Bizottságot, hogy vegye tekintetbe a humanitárius záradék 15. cikk (2) bekezdésben megfogalmazott ide vonatkozó rendelkezéseinek kötelezővé tételét;

22. úgy véli, hogy olyan szervezetek proaktív feladatává kell tenni a családtagok felkutatását, mint a Vöröskereszt vagy a Vörös Félhold;

23. üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy pontosítsa a független felelősségvállalási záradék alkalmazásával kapcsolatos feltételeket és eljárásokat, nevezetesen a menedékkérő beleegyezésének mint feltételnek a bevezetésével;

Adatgyűjtés és az Eurodac

24. aggodalmát fejezi ki a dublini rendszer bizottsági értékelése során feltárt adatgyűjtési következetlenségek és hiányosságok miatt, különösen az illegális bevándorlók ujjlenyomatának az Unió határain történő nyilvántartásba vétele kapcsán, amely komoly kétségeket ébreszt a rendszer érvényessége tekintetében; bízik abban, hogy a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról szóló, fent említett 862/2007/EK rendelet révén a döntéshozók pontosabb képet kapnak a dublini rendszer, illetve a nemzetközi védelemmel kapcsolatos más közösségi eszközök működéséről;

25. aggodalmát fejezi ki, amiért jelenleg nem áll rendelkezésre semmiféle költségbecslés a dublini rendszerrel; kéri a Bizottságot, hogy orvoslja ezt a problémát, hiszen az jelentős tényező a rendszer értékelése során;

26. érdeklődéssel veszi tudomásul a Bizottság aggodalmait az Eurodac központi egységének eljuttatott adatok összegyűjtésével és minőségével, valamint azzal kapcsolatban, hogy nem tartják be a bizonyos adatok megsemmisítésére vonatkozó kötelezettséget és a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat; véleménye szerint ezeket a hiányosságokat – amelyek felvetik az Eurodac megbízhatóságának kérdését – megfelelően orvosolni szükséges, mielőtt az adatbázis bármiféle egyéb felhasználására sor kerülne;

27. véleménye szerint az adatok illegális felhasználásának elkerülése érdekében minden tagállamnak egy zárt jegyzékben egyértelműen meg kell neveznie, mely ügynökségek és hatóságok, és milyen céllal férnek hozzá az Eurodac adatbázishoz;

28. hangsúlyozza, hogy az Eurodac adatbázishoz való hozzáférés kiterjesztése a tagállamok rendőri és bűnüldöző szerveire, valamint az Europolra felveti annak kockázatát, hogy az információkhoz harmadik országok is hozzájutnak, ami negatív következményekkel járhat a menedékkérők és családjaik számára; meggyőződése, hogy ezzel egyszersmind növekszik a menedékkérők megfélemlítésének kockázata is;

*

* * *

29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.